

בעזרת השם יהי ברך

ספר

עצתו אמונה

בריון פון חיזוק, אמונה און
פראקטישע עצות פאר'ן לעבן,
געשריבן דורך ראש ישיבת תפארת
התורה ברסלב

אידיש

פרשת בלק

תשע"ט

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה וכל ספרי
אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע וספרי תלמידיו הקדושים

To obtain this and other Breslov publications:

היכל הקודש בארא פארק
Heichal Hakodesh Boro Park
1011 41 Street
718-384-1652

היכל הקודש וויליאמסבורג
Heichal Hakodesh Williamsburg
27 Skillman Street
718-384-1652

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
845-467-5299

היכל הקודש מאנסי
Heichal Hakodesh Monsey
32 Dolson Rd.
347-733-7551

היכל הקודש בלומינגראוו
Heichal Hakodesh Bloominggrove
24 Merriewold Ln S
845-379-1161

בארץ ישראל

מוסדות "היכל הקודש" חסידי ברסלב

שע"י עמותת "ישמח צדיק-קהילת ברסלב בגליל"
בהתייסדות ע"י כ"ק מוהרא"ש זצוק"ל

רחוב רבי נחמן מברסלב 1 ת.ד. 421 יבנאל 15225

טלפון רב קווי 04-6708356

פקס: 04-6708359

Visit Our Web Site:

www.breslevcenter.com

לשמוע השיעורים 212-444-9191

Find our entire book selection at: amazon.com

To donate and/or sponsor one of our books please call: 845-248-1651

מיינ שׂכַן טוט זאכֶן וואס שׂטערן מיר, ווי אזוי געב איך זיך אן עצה מיט אים?

שאלה:

לְכָבוֹד דְּעַר ראש ישיבה שליט"א,

איך האב א שׂכַן וואס האט לעצטנס געקויפט א הויז, וואס איז באהאפטן צו מיינ הויז, און למעשה האט ער אָנגעהויבן טוען אומלעגאלע זאכן וואס שׂטערן מיר זייער. ער האט ארויסגעבויעט אין פארנט מער ווי ערלויבט, אויף האט ער געלייגט פון הונטן אן עירקאנדישאן וואס בלאזט אריין די הייסע לופט צו די הויף הוינטער מיינ הויז.

מיינ שאלה איז צו איך מעג אים עפעס זאגן דערנעגן, אָדער זאל איך ענדערש פרובירן צו פארמיידן מחלוקת און אים גארנישט זאגן, כאטש וואס מיינ ווייב איז זייער נישט צופרידן אז איך רוף זיך גארנישט אן וועגן דעם.

וואס איז די ריכטיגע וועג צו האנדלען אין אזא מצב?

יִישָׁר כָּח

תשובה:

בְּעִזְרַת ה' יתברך - יום א' פֿרשֶׁת שְׁלַח, כ' סִינַן, שְׁנַת תּשע"ט לְפָרֶט קָטָן

לְכָבוֹד ... נְרוֹ יֵאִיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

אויב דו האסט א טענה אויף דיין שׂכַן, ווי למשל אז ער האט געלייגט זיין עירקאנדישאן מאשין נעבן דיין שטוב וכו', זאלסטו גיין מיט אים צו א רב און דער רב זאל פסק'נען א דין תורה וואס די הלכה איז.

מענטשן האבן א טעות, מען קוקט אן דאס גיין צו א דין תורה ווי א מחלוקת; אָבער דער אמת איז אז ווען מען גייט צו א רב הערן וואס די הלכה איז, איז דאס נישט

קיינ מחלוקת. מחלוקת איז ווען מען קרייגט זיך איינער מיט'ן צווייטן און מען פסק'נט זיך אליינס שלא על פי תורה.

דעריבער אז דו האסט טענות אויף דיין שכן וכו', זאלסטו גיין צו דיין רב און עס דורכשמועסן מיט אים; עס קען גאר זיין אז דייע טענות זענען בכלל נישט אויסגעהאלטן, אפשר לאזט אים די תורה לייגן דעם עירקאנדישן דארט וואו ער האט דאס געלייגט און דו עסט זיך אויף פאר גארנישט און פאר נישט.

בעט דעם אייבערשטן דו זאלסט האבן א גוטע אויג, דו זאלסט האבן די גוטע מדת פון "עין טוב", אז עס זאל דיר נישט אנגיין ווען דייע שכלים בויען ארויס בשעת עס שטערט דיר נישט וכו'.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (אבות ב, ט): "צאו וראו איזוהי דרך ישראל שידיבק בה האדם", וואס איז א גוטע מידה וואס דער מענטש זאל זיך צוגעוואוינען צו לעבן מיט דעם? "רבי אליעזר אומר, עין טובה", רבי אליעזר זאגט א גוט אויג; שטענדיג קוקן גוט אויף יעדעם איינעם.

דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוה"ר, חלק א, סימן נד) אז משיח וועט אריין ברענגען די זאך פון קוקן גוט אויף א צווייטן, אזוי ווי עס שטייט ביי דוד המלך (שמואל א טז, יב): "יפה עינים וטוב ראי", ער האט געהאט שיינע אויגן און א גוטע קוק; עס איז א שלעכטיקייט פון מענטשן וואס שטערן זייערע שכלים ארויסצובויען ווען עס נעמט גארנישט צו פון זיי.

א שאד זיך אויפצועסן און זיך פיינט האבן ווען מען קען לעבן בשלום על פי תורה.

...

מיין ווייב רעדט צופיל מיט איר שוועסטער.

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב ב"ה א גוט לעבן, א שיינע פרנסה, אן אייגענע הויז, און א ווייב און קינדער, און איך בין זייער דאנקבאר צום אייבערשטן אויף דעם.

עס איז אבער דא איין זאך וואס שטערט מיר זייער אין מיין שלום בית. מיין ווייב איז זייער אסאך פארנומען צו רעדן מיט איר שוועסטער, ווען זי רעדט ווען סתם זיך אויסצולופטערן וואלט מיר עס נישט געשטערט, אבער איך שפיר אז זי האט גענומען איר שוועסטער פאר א מאן, יעדע זאך פרעגט זי איר

שוועסטער וואס צו טון, אנשטאט מיר צו פֿרעגן, און ווען זי פֿרעגט מיר שוין יא אמאל, איז עס נאר יוצא צו זיין, ווייל זי האט נישט קיין ברירה.

בכלל זע איד אויף מיין ווייב אז זי האט נישט קיין פֿח און נערווען צו פֿירן א שטוב, זי האט נישט קיין געדולד צו די קינדער און צו די שטוב, ס'איז איר צופיל פֿרעשור צו טראגן די אחריות פון פֿירן א שטוב.

איד האף איר וועט מיר קענען העלפֿן, און נעמט אויף אין אכט אז מיין ווייב וועט נישט וועלן הערן דעם ענטפער, זי וויל נישט הערן פון בֿרסלב, אָבער אָפֿשר איז דא א וועג פון מיין זייט אליין ווי אזוי צו פֿארבעסערן דעם מצב.

א גרויסן יישר פֿח

תשובה :

בעזרת ה' יתברך - יום א' פֿרשת שלח, כ' סיון, שנת תשע"ט לפֿרט קטן
לקבוד ... נרו יאיר.

איד האב ערהאלטן דיין בריוו.

דער יסוד היסודות אין שלום בית איז צו זיין אָפֿן איינער מיטן צווייטן; אויב עפעס טוט וויי דארף מען זיך אדורך רעדן איינער מיטן צווייטן. אויב מען רעדט נישט אָדער איינער האט מורא פונעם צווייטן צו רעדן, דאן איז זייער ביטער.

אז דו ווילסט דיין ווייב זאל זיך רעכענען מיט דיר, זי זאל דיר שעצן און אַננעמען דיין ווארט - ווענדט זיך דאס אין דיר, דאס ווענדט זיך ווי אזוי דו פֿירסט זיך מיט איר. שלמה המלך זאגט (משלי כז, יט): "כמים הפנים לפנים, כן לב האדם לאדם", אזוי ווי ווען מען קוקט אריין אין וואסער מיט א שמייכל'דיגע פנים זעט מען צוריק א שמייכל, און ווען מען קוקט אריין מיט א ברוגז'דיגע פנים זעט מען צוריק א ברוגז'דיגע פנים; אזוי אויף איז מיט די ווייב, ווען דו וועסט שיין רעדן צו דיין ווייב און איר געבן גוטע ווערטער וועט זי צוריק רעדן צו דיר שיין און זי וועט דיר געבן ליבשאפט און גוטע ווערטער. אזוי אויף אז דו וועסט איר העלפֿן אין שטוב וועט זי זען אז דו האסט א געפיל פאר איר און דאס וועט ענק מאכן נאנט איינער מיטן צווייטן. רעד שיין צו דיין ווייב און געב איר גוטע ווערטער, וועט זי דיר ליב האבן און זי וועט אַננעמען דיין מיינונג.

אז דיין ווייב האט נישט קיין פֿח צו פֿירן די שטוב זאלסטו איר העלפֿן; עס איז נישט דא קיין גרעסערע מצוה ווי צו העלפֿן די ווייב מיט די קינדער. זוף דיר נישט קיין גמילות חסדים אינדרויסן, ענדערש זאלסטו איר העלפֿן וועסטו פֿארדינען סיי אויף די וועלט און סיי אויף יענע וועלט; אויף די וועלט וועסטו האבן א געזונטע ווייב מיט

געזונטע קינדער און אויף יענע וועלט איז זייער חשוב דער וואס ציעט אויף א שטוב מיט ערליכע קינדער.

רעד נישט צו איר פון ברסלב; דער הייליגער רבי האט בפירוש געזאגט: "וואס גייט מיר אן אז א איד וועט בענטשן אן ערליכן ברכת המזון אן וויסן אז עס קומט פון מיר"; רעדט צו איר די חיזוק פון רבי'ן אן דעם רבי'נס נאמען, זאג: "צדיקים זאגן", אדער: "עס ווערט געברענגט אין ספרים הקדושים"; וועט זי דאס אונגעמען און שפעטער וועט זיך אלעס טוישן.

נעם אריין אין דיר דעם מאמר החכם: "הסכל - תחבולה למי שאין לו תחבולה", סבלנות איז דער וועג ווען מען האט נישט קיין שום אנדערע וועג.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דינע וועגן.

...

אפשר געבט איר מיר חיזוק איידער איך פאל אוועק אינגאנצן?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך בין אין א שווערע מצב, און איך וויל האבן חיזוק איידער איך פאל אוועק אינגאנצן, אפשר קענט

איר מיר ארויסהעלפן?

י"שר פח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת שלח, כ' סיון, שנת תשע"ט לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דער רבי האט אמאל געזאגט פאר רבי נתן (שיחות הר"ן, סימן רעט): "אז עס איז גאר

ביטער איז מען זיך אינגאנצן מבטל", האט רבי נתן געפרעגט דעם רבי'ן: "איך מבטלין

עצמו", ווי אזוי איז מען זיך מבטל, וואס טוט מען ווען מען איז אין א שווערע מצב אין

מען שפירט ווי מען פאלט אינגאנצן אוועק? האט אים דער רבי געזאגט: "מען פארמאכט

זיך די מויל און די אויגן.. דאס איז ביטול", מען פרעגט נישט קיין קשיות.

צדיקים האבן געזאגט אויפן פסוק (תהלים עט, י): "למה יאמרו הגוים", א גוי זאגט

"למה - פארוואס?" אבער א איד זאגט: "אלעס וואס דער אייבערשטער טוט האט א

חֲשׁבוֹן", מְעַן פֶּאֶרְמֵאכְט זײַךְ דָּאס מױל און מְעַן פֶּרַעגְט נישט: "פֶּאֶרְוואס?" "פֶּאֶרְווען?" ווייל מְעַן ווייסט אז אַלעס וואס דער אייבערשטער טוט איז גוט, מְעַן פֶּאֶרְמֵאכְט די אויגן און מְעַן וויל גאַננישט פֶּאֶרְשְׂטײַן, מְעַן גלייבט אז אַלעס איז לטובה.

חֲכָמֵינוּ וְזָכְרוֹנָם לְבָרְכָה זָאגן (ברכות ס): "לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם רָגִיל לומר", א מְעַנְטֵשׁ זאל זיך צוגעוואוינען צו זאגן שְׂטַענְדִּיג: "כֹּל דְּעָבִיד רַחֲמָנָא - לְטַב עָבִיד", אַלעס וואס דער אייבערשטער טוט איז גוט; ווען א מְעַנְטֵשׁ נְעֻמְט דָּאס אַרײַן אין זיך, ער לעבט מיט אַמוּנָה אינעם אייבערשטן אז אַלעס וואס גייט אַרײַבער אויף אים קומט פונעם אייבערשטן און דָּאס איז נאר פֶּאר זײַן אייביגע טובה, דאן לעבט ער שוין יעצט אין גַן עֵדֶן. אזא איינער טראכט נישט פון אַוועק פאלן אָדער אַנדערע שְׁלַעכְטֵע מחשבות פון זיך נעמען דָּאס לעבן רַחֲמָנָא לְצֵלָן, אזא איינער ווען עס גייט אַרײַבער אויף אים א שווערע צייט ווערט ער נענטער און נענטער צום אייבערשטן.

דעריבער בעט אײַך דיר, אַנְשְׂטָאט טראכטן שְׁלַעכְטֵע מחשבות חס ושלום זאַלסְטו נעמען די עצה פון רבי׳ן, די עצה וואס משיח וועט אַרײַן ברענגען אין די וועלט: "תפילה וְהַתְּבוּדָה"; גיי אויף אַ פֿלאַץ וואו קיינער איז נישט דאָרט און רעד זיך אויס דיין הארץ צום אייבערשטן, דערצייל אים וואס דו גייסט אַרײַבער, וואס שְׂטַעֲרְט דיר און בעט אים ער זאל דיר העלפן, וועסטו זען אז אַלעס וועט זיך טוישן, דיין לעבן וועט דיר שײַן ווערן און דו וועסט הנאה האבן פון דיין לעבן.

אין אנהייב איז נישט גרינג צו רעדן צום אייבערשטן ווייל ווען א מְעַנְטֵשׁ זינדִיגט מאכט ער זיך א מחיצה צווישן אים אינעם באשעפער, אזוי ווי עס שְׂטַיִט (ישעיהו נט, ב): "כִּי אִם עֲוֹנֹתֵיכֶם הִיוּ מִבְּדָלִים בֵּינְכֶם לְבֵין אֱלֹקֵיכֶם", מְעַן שְׂפִירְט נישט ווי דער אייבערשטער איז דא, דעריבער איז שווער צו רעדן צו אים כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ. אָבער אז מְעַן ברעכט דָּאס דורך מיט'ן בעטן אויף דעם אליינס, איז מְעַן זוכה צו לעבן א גוטע לעבן, מְעַן שְׂפִירְט אַלע טעמים פון גן עֵדֶן אויף די וועלט.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאַלסט מצליח זיין אין אַלע דינע וועגן.

...

זאל אײַך לאַזן מיין בחור דרייוון א מאטאר ביציקל?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב א פינער בחור, בערך 18 יאר אלט, ער לערנט אין ישיבה אבער ער דרייווט אויך אין זייטיגע צייטן. יעצט וויל ער זייער שטארק נעמען לייסענס אויך צו דרייוון א מאטאר-סייקל, מיינ ווייב האט נישט קיין חשק דערצו, איך האלט אבער אז א בחור דארף זיך קענען אביסל אויסגעבן.
מיר ווילן וויסן וואס דער ראש ישיבה שליט"א האלט וועגן דעם.

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת שלח, כ"א סיון, שנת תשע"ט לפרט קטן
לקבוד ... נרו יאיר.
איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דיין ווייב איז גערעכט מיט דעם וואס זי וויל נישט אז דיין זון זאל פירן א מאטאר-סייקל, דאס איז א ספנה נוראה; מוהרא"ש איז געווען זייער אנטקעגן דרייוון א מאטאר-סייקל, וואס פעלט דיר אויס אריין צו לייגן דיין קינד אין ספנה'דיגע זאכן! ?
חכמינו זכרונם לברכה זאגן (בבא מציעא נט.): "איתתך גוצא - גחזין ותלחוש לה", אז דיין ווייב איז קליינטשיג בייג זיך אראפ צו איר אויסהערן וואס זי זאגט; אז דו וועסט צו הערן דיין ווייב וועסטו מצליח זיין און האבן נחת פון דייע קינדער.
דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט טרעפן א גוטע שידוך פאר דיין בחור און אים חתונה מאכן וואס פריער און שעפן נחת פון אלע קינדער.

...

ווי אזוי קען איך זיך האלטן פרייליך אין שווערע צייטן?

שאלה:

לקבוד דער ראש ישיבה שליט"א,
איך בין א יונגערמאן פון ארץ ישראל, וואס איז זיך מחיה מיט די שיעורים און דרשות פונעם ראש ישיבה שליט"א. א גרויסן יישר כח.
איך גיי אריבער א שווערע תקופה, און דאס מאכט מיר אסאך בעצבות, איך ווער צעבראכן און איך פאל אריין אין דעפרעסיע, און דאס מאכט אז איך זאל קוקן שלעכטע זאכן. איך וויל האבן אן עצה און חזוק אז איך זאל זיך קענען אלץ האלטן פרייליך, נישט אריינגיין אין אן עצבות, און נישט קוקן זאכן וואס מען טאר נישט.

יישר כח

תשובה :

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת שלח, כ"ב סיון, שנת תשע"ט לפרט קטן
 לכבוד ... נרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

שטארק זיך מיט אלע כוחות צו זיין פרייליך, און אז דו וועסט זיין פרייליך וועסטו
 מצליח זיין און ארויסגיין פון אלע פראבלעמען. דער הייליגער רבי זאגט (ספר המידות, אות
 שמחה, חלק ב, סימן א): "מי שהוא שמח תמיד, על ידי זה הוא מצליח", ווער עס איז שטענדיג
 פרייליך איז מצליח; אפילו עס איז דיר זייער שווער נאכדעם וואס דו גייסט אריבער
 יעצט א שווערע צייט השם ישמרנו, דאך זאלסטו זיך שטארקן אין אמונה צו גלייבן
 באמונה שלימה אז אלעס איז לטובה און אז דער אייבערשטער טוט נאר גוטס מיטן
 מענטש אפילו מיר זעען דאס נישט.

אנטלויף פון עצבות; עצבות איז דער ס"מ און דער אייבערשטער האט דאס פיינט.
 דער רבי זאגט (ספר המידות, אות עצבות, סימן יד): "על ידי עצבות, הקדוש ברוך הוא אין עמו",
 ווען מען איז בעצבות שפירט מען נישט דעם אייבערשטן; און אז דער מענטש שפירט
 נישט ווי דער אייבערשטער איז מיט אים פאלט ער נאכדעם אראפ אין עבירות. ווייל
 עצבות ברענגט פגם הברית, אזוי ווי דער הייליגער רבי זאגט (שם, סימן טו): "על ידי עצבות
 רואה קרי", דורך עצבות פאלט מען אראפ אין טומאה רחמנא לצלן; נאכדעם ווערט
 מען פארשעמט פאר אלעמען, אזוי ווי דער רבי זאגט (שם, סימן יח): "על ידי עצבות
 נתבזה", דורך עצבות ווערט מען פארשעמט פאר אלעמען. דערפאר זאלסטו זען מיט
 אלע דייע כוחות צו זיין פרייליך, דורךדעם וועסטו ניצול ווערן פון קוקן עבירות.

שמחה איז די וויכטיגסטע זאך אין עבודת השם, ווייל ווען א מענטש איז פרייליך
 און דינט דעם אייבערשטן מיט שמחה - זאגט דער רבי (ליקוטי מוהר"ן, חלק א, סימן קסט): היט
 אים דער אייבערשטער אליינס אפ פון אלע שלעכטס און דאס איז א שמירה אויף פגם
 הברית, אזוי ווי עס שטייט (תהלים קד, לד-ה): "אנכי אשמח בה", יתמו חטאים מן הארץ,
 ורשעים עוד אינם", אז איך פריי זיך מיטן אייבערשטן, דעמאלט: "יתמו חטאים מן
 הארץ" - איז מער נישט דא קיין עבירות.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסטו האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

ווי אזוי קען איך זיך אויסקומען מיט מיין טאטע?

שְׁאֵלָה:

לְכַבֹּד דְּעַר רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

איך בין א יונגער בחור, איך לערן ב"ה אין א גוטע ישיבה, און איך הער אסאך די שיעורים אויפ'ן טעלעפאן. יישר כח.

איך האב א פראבלעם וואס שטערט מיר זייער שטארק. מיין טאטע איז א גרויסער ביזנעס מאן, און ער איז זייער פארנומען און איבערגעשטרענגט כסדר. אסאך מאל ווען ער קומט אהיים שרייט ער אויף מיר קולות וברקים, און אסאך מען רעדט ער יא זייער שיין צו מיר, ער נעמט מיר ארום און שמועסט שיין מיט מיר, אבער נאכדעם איז ווידער צוריק צום שרייטן, ער שרייט ווייטער מיט קולות וברקים אויף מיר. און אזוי גייט עס אלץ אהין און צוריק.

איך שפיר אז איך ווער ממש צעריסן פון דעם, און בעט דעם ראש ישיבה שליט"א מיר מחזק צו זיין און זאגן וואס איך דארף צו טון.

א גרויסן יישר כח

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יום ג' פְּרִשְׁת שְׁלַח, כ"ב סִינן, שְׁנַת תְּשַׁע"ט לְפָרֶט קָטָן
לְכַבֹּד ... גְּרוֹ יְאִיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איין זאך בעט איך דיר, זאלסט קיינמאל נישט ענטפערן מיט חוצפה פאר דייןע עלטערן ווען זיי שרייען אויף דיר; עס איז א גרויסע עבירה אויב מען איז זיך מתחצף פאר די עלטערן און מען באקומט אויף דעם א גרויסער עונש השם ישמרנו. עס איז נישט קיין חילוק ווער עס איז גערעכט, אפילו דו ביסט הונדערט פראצענט גערעכט טאר מען נישט צוריק ענטפערן פאר טאטע מאמע.

בנוגע דיין טאטע וואס שרייט אויף דיר וכו' און דו שפירסט ממש ווי דו ווערסט צעריסן פון דעם; נעם נישט פערזענליך ווען איינער שרייט אויף דיר וועט דיר עס נישט אזוי וויי טון. דער עיקר פון וואס דו ווערסט צעריסן ווען מען שרייט אויף דיר איז ווייל דו נעמסט עס פערזענליך און דו מיינסט אז דאס איז דיין פראבלעם, יעדעס מאל ער שרייט אויף דיר ווערסטו פון דעם אראפגעקלאפט. ער מאכט דיר שפירן ווי דו ביסט א פעלער וכו'. אבער אז דו וועסט אריין נעמען ביי דיר אין קאפ אז דו ביסט נישט שולדיג, נאר וויבאלד דיין טאטע איז פשוט איבער געשטרענגט וכו' שרייט ער און באזידלט דיר, וועט דאס דיר בכלל נישט שטערן.

איך ווייס פון א ברסלב'ער חסיד וואס האט אסאך מחלוקת, יש דורשין אותו לשבח ויש דורשין אותו לגנאי, טייל מענטשן רימען אים כסדר און א טייל שפעטן פון אים, זאגט דער ברסלב'ער חסיד שטענדיג: "ווען מענטשן רימען מיר ווער איך נישט נתפעל דערפון פֿדאי אז ווען מען וועט לאכן פון מיר זאל מיר דאס נישט צעברעכן". "איך ווייס קלאר - זאגט דער ברסלב'ער חסיד - אז די וואס שרייען און צעקלאפן א צווייטן איז דאס זייער אייגענע חסרון, זיי דארפן נאך אביסל אויסארבעטן זייערע מידות, און ווידעראום די וואס רעדן שיינ און קאמפלימענטן איז דאס איז זייער אייגענע מצלה", זיין גאנצע חיות איז פונעם אייבערשטן און איז נישט געבויעט אויף מענטשן; פרוכיר אויס דעם וועג וועסטו לעבן פרייליך און צופרידן, דו וועסט נישט ווערן צעבראכן פון קיינעם אויף די וועלט.

נעם אריין אין זיך די אמונה און חזר זיך א גאנצן טאג די ווערטער: "ממלא כל עלמין, וסובב כל עלמין, ובתוף כל עלמין, אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם", זינג עס מיט'ן ניגון, זינג עס אויף זיין שפראך, אויף אידיש: "אלעס איז דער אייבערשטער; עס איז נישט דא קיין טבע, מקרה, מזל, נאר אלעס איז ער; קיינער קען גארנישט טון אן דעם וואס דער אייבערשטער זאל אזוי באפעלן", דורכדעם וועט דיר זיין גרינגער דאס לעבן.

נאכאמאל בעט איך דיר און איך ווארן דיר, זאלסט קיינמאל נישט ענטפערן פאר דייע עלטערן מיט חוצפה, אפילו זיי זענען נישט גערעכט.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

ווי אזוי רייניג איך אויס מיין מח פון די מאוויס וואס כ'האב געקוקט?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

ישר כח פאר אלע חיזוק שיעורים און בריוו, ובפרט פאר די ענטפער וואס דער ראש ישיבה שליט"א האט מיר געשריבן וועגן אמונה. איך קוק שוין כמעט נישט קיין מאוויס ב"ה, איינמאל האב איך אבער געזען א מאוי ווי אז אונגעפילטע קאר פאלט אריין אין וואסער, און ווי אזוי מענטשן רעאגירן צו דעם, און זייט דעמאלט גייט עס מיר נישט ארויס פון קאפ, איך טראכט כסדר ווי אזוי איך וואלט רעאגירט צו אזא זאך, וועמען און ווי אזוי צו ראטעווען.

איך בעט דעם אייבערשטן איך זאל נישט טראכטן קיין נארישקייטן, אבער די מחשבות לויפן מיר נאך כסדר. איך דארף אן עצה ווי אזוי אינגאנצן אויסצומעקן פון מיין קאפ אלע שמוציגע, און אויך נישט שמוציגע, מאוויס וואס איך האב געזען.

אויך אויב דער ראש ישיבה שליט"א קען מיר שרייבן דעם פסוק וואס מ'דארף זאגן ביי די מזוזה ווען מ'גייט ארויס אין גאס.

יִישָׁר כַּח

תְּשׁוּבָה :

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יום ג' פֶּרֶשֶׁת שְׁלַח, כ"ב סיון, שְׁנַת תִּשְׁע"ט לַפְּרֶט קָטָן
לְכָבוֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך פריי זיך זייער צו הערן אז דו הייבסט אן ארויסקריכן פון די מאוויס; דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט אינגאנצן אויפהערן קוקן מאוויס. ווייל ווען מען קוקט מאוויס בלייבט דאס נאכדעם אין די מח מחשבה און מען קען פון דעם נישט פטור ווערן נאר דורך די עצות פון הייליגן רביין.

מאוויס איז די עבודה זרה פון בעל פעור בזמנינו; מוהרא"ש ברענגט פון הרב הקדוש מלובאוויטש זכותו יגן עלינו, ער פרעגט (ליקוטי שיחות, ד): דער פסוק זאגט (יהושע כב, יז): "את עון פעור אשר לא הטהרנו ממנו עד היום הזה", ביז היינט זענען מיר נאכנישט ריין פון די עבודה זרה פון פעור; די תורה איז דאך א נצחיות, ווי איז שייך היינטיגע צייטן די עבודה זרה פון פעור? זאגט ער, אז ווען מען נעמט נידעריגע זאכן, פסולת און דברים שפלים און מען האלט דאס חשוב, דאס איז די עבירה פון פעור, עיין שם; דאס גייט ארויף אויף שמוציגע מאוויס און שמוציגע מאגאזינען וואס ענטהאלטן נידעריגע און אויסגעלאסענע בילדער וכו', וואס דאס איז די נידעריגסטע זאכן וואס איז דא אויף דער וועלט. אז מען קוקט דאס און מען מאכט אן עסק פון דעם, דאס איז די עבירה פון פעור.

בעט דעם אייבערשטן אז דו זאלסט נישט האבן קיין מגע ומשא מיט די עבודה זרה, ווייל ווען מען היט זיך נישט די אויגן און מען קוקט שמוציגע מאוויס ווערט אויסגעריסן די אמונה, אזוי ווי דער רבי זאגט (ליקוטי מוהב"ן, חלק א', סימן לא): אמונה און ברית גייט צוזאמען, אזוי ווי עס שטייט (תהילים פט, כט): "ובריתי נאמנת לו"; און ווען א מענטש זינדיגט אין פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה רחמנא לצלן, פארלירט ער די אמונה.

אז דו ווילסט אויסמעקן די אלטע שלעכטע מחשבות זאלסטו זאגן יעדן טאג אכצן פרקים משניות. דער הייליגער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן ט): "אפילו אותן האנשים הרחוקים מן הקדשה מאד, שנלכדו במצודה רעה, עד שרגילין בעברות חס ושלום, רחמנא לצלן", אפילו א מענטש וואס איז זייער ווייט פון קדושה, ער טוט עבירות רחמנא לצלן און ער איז שוין אראפ געפאלן אין שאל תחתית, "אף על פי כן, הכח של התורה גדול כל כך, עד שיכולה להוציא אותם מן העברות שרגילין בהם חס ושלום, ואם יעשו להם חק קבוע וחיוב חזק ללמד בכל יום יום כך וכך, יהיה איה שיהיה, בנדאי יזכו לצאת ממצודתם הרעה על ידי התורה, כי כח התורה גדול מאד". אויב וועט ער זיך מאכן א קביעות צו לערנען יעדען טאג "כך וכך" וועט ער סוף כל סוף ארויס גיין פון זיין בלאטע, ווייל די כח פון תורה איז אזוי גרויס אז עס נעמט ארויס דעם מענטש פון זיין שלעכטס.

זאגן משניות איז די עצה פאר אלע וואס זענען געבערן אריין געפאלן אין די עבירה פון קוקן עבירות וואס ברענגט צו פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה רחמנא לצלן; גאר דאס קען העלפן דעם מענטש. אפילו דו פארשטייסט נישט וואס דו לערנסט זאלסטו ווייטער זאגן די ווערטער פון די תורה; אין אנהייב וועסטו נישט פארשטיין וואס דו לערנסט ווייל פון אזויפיל מאל זינדיגן אין די עקלדיגע עבירה פון פגם הברית פארלירט מען דעם מח, אזוי ווי דער זוהר הקדוש זאגט (עיני פרשת משפטים, דף קי): "סלוקא דיסודא עד אבא ואמא", אז מען איז פוגם בברית - מען איז פוגם ביסוד, גייט דער פגם ביזן מח; מען פארלירט דעם כח פון זיך קענען קאנצעטרירן וכו', אבער אז מען לערנט אויפן סדר דרך הלימוד פון רבי'ן (פמבאר בשיחות הר"ן, סימן עו) אן פארשטיין, דורךדעם איז מען זוכה ארויס צו גיין פון די קליפות.

"הן אראלם צעקו חצה, מלאכי שלום מר יכפיון" (ישעיהו לג, ז), - זאגן דעם פסוק איז מסוגל צו האבן ריינע אויגן אין גאס; אזוי זאגט דער רבי (ספר המידות, אות ראיה, חלק ב, סימן ט): "כשאתם יוצא לשוק ומתגרא שלא יבוא לידי הההור על ידי הראיה שיראה נשים יפות, יאמר הפסוק 'הן אראלם צעקו חצה' וכו', ועל ידי זה ינצל מראות".

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסטו האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

זאל איה מסכים זיין צו א שידוך מיט מער א פארמאכטע מיידל?

שאלה:

לְכַבֹּד דְּעַר רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

צוּם עֲרֻשְׁט אַ גְּרוֹיִסן יִישֵׁר כַּח פֶּאַר אֲלֶע שְׁיַעוּרִים, חִזּוּקִים, נִיגוּנִים, בְּרִיוּן, מִיט וואָס אִיד לֶעב מִמֶּשׁ. אִיד ווייס נִישֵׁט ווי אַזוי אִיד וואַלט אויסִגְעֶזַען אָן דַּעַם.

נָאָד אַסאַד תְּפִלוֹת און בְּקִשׁוֹת הָאָבִן מִיִּנְעַע עֲלֵטְעֶרן שׁוֹיִן אַנְגַּעֲהוּיבן אויסִהֶעֶרן שִׁדוּכִים פֶּאַר מִיר ב'ה', און אִיד בַּעַט ווייטער דַּעַם אִיבֶּרֶשֶׁטן אַז ס'זאַל אַנְקוּמַען די רִיכְטִיגַע שִׁדוּך פֶּאַר מִיר.

די מַעֲשֶׂה אִיז אָבֶּר אַזוי, דְּעַר יֶצֶר הָרַע בְּרַעַנְט אִין מִיר, אִיד פֶּרובִּיר מִיט אֲלֶע כּוּחוֹת זִיד צו הַאֲלֵטן שְׁטאַרְק, נִישֵׁט צו קוֹקן וואָס און וואוּ מ'טָאַר נִישֵׁט, און נִישֵׁט אִיבִּיג קַען אִיד זִיד מִתְגַּבֵּר זִיין אויפ'ן יֶצֶר הָרַע. אִיד הָאָר מִיט'ן אִיבֶּרֶשֶׁט'נ'ס הִילֵף אַז ווען אִיד וועל חֲתוּנָה הָאָבִן וועט מִיר דָּאָס זִיין גְּרִינְגַּעַר, און דְּעַרפֶּאַר הָאָב אִיד גַּעבֶּטֶן מִינְעַע עֲלֵטְעֶרן זִי זַאל מִיר זוכֵן נִישֵׁט אַזאַ פֶּאַרמאַכְטַע מִיידל, נָאַר מַעַר אָן אַהֶרְגַּעֲשֶׁטְעֲלֵטַע און אַ בַּעֲסַרְעַע, זִי פֶּאַרשְׁטִייעֵן דָּאָס און זִי פֶּרובִּירן טאַקַע דָּאָס בַּעֲסַטַע פֶּאַר מִיר.

לְעֲצָנְטִס הָאָט מַעַן אַנְגַּעֲטְרָאָג אַ גַּעוויסַע שִׁדוּך, וואָס די עֲלֵטְעֶרן פֶּאַרלַאנְגֵן אַז זִי זַאל גִּיין מִיט גַּעוויסַע קאַפּ צוֹדַעַק, נִישֵׁט ווי אַזוי מִיר גִּייעֵן נָאַר מַעַר פֶּרוּמַעַר, און דָּאָס שְׁטַעֲרַט מִיר אַבִּיסֵל, אָבֶּר נָאָד מַעַר שְׁטַעֲרַט מִיר אַז זִי פֶּאַרלַאנְגֵן אַז זִי מוז זִיד אָפֶּשֶׁרן נָאָד די חֲתוּנָה, און דָּאָס אִיז וואָס שְׁטַעֲרַט מִיר זִייעַר שְׁטאַרְק.

כַּאֲטֵשׁ וואָס אִיד אִין מִיין פֶּאַמִּילִיעַ זַענען פֶּאַרהאַן אַ חֶלֶק וואָס שְׁעֶרן זִיד, אָבֶּר אִיד קַען דָּאָס נִישֵׁט גַּעמַען. כַּאֲטֵשׁ וואָס אִיד ווייס אַז דְּעַר עִיקָר אִיז נִישֵׁט די אויסִזַען פֿון אִינְדְּרוֹיִסן, וויל אִיד זִיד אָבֶּר נִישֵׁט פֶּאַרְקַעֲלַען פֿון אִיר. אִיד ווייס אַז אויב אִיד וועל דָּאָס זַאָגן פֶּאַר מִינְעַע עֲלֵטְעֶרן וועלן זִי מִיר פֶּאַרשְׁטִיין און זִי וועלן זוכֵן אַ צווייטַע שִׁדוּך, ווייס אִיד אָבֶּר נִישֵׁט אויב אִיד זַאל זִי בַּעַטן בְּכֻלָּ, אויב אִיז דָּאָס אויסִגְעֶהאַלְטֵן אָדַער נִישֵׁט, אָפֶּשֶׁר קַען דְּעַר רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א מִיר עֲצָה'ן ווי אַזוי צו הַאנְדְּלַען אִין דַּעַם עַנְיָן?

אִיד אִיז דְּעַר שִׁדוּך פֿון די זַעלְבַע שְׁטאַט און קהֵלָה וואוּ אִיד וואוּיִן און בַּאַלַּאָג. אִיד וואַלט זִייעַר גַּעוואַלט נָאָד די חֲתוּנָה אַנוּעֲקִלויפֵן פֿון דָּא, אִיד הָאָב מַעַר נִישֵׁט קיין כַּח צו די דְּרוֹק פֿון די קהֵלָה, אִיד וואַלט זִייעַר גַּעוואַלט חֲתוּנָה צו אַן אַנדַערן פֿלאַץ, צו זִיין נָאַנט צום אִיבֶּרֶשֶׁטן אָבֶּר נִישֵׁט זִיין נָאַנט צו די קהֵלָה וואוּ אִיד בִּין אויפֿגעוואַקסן. אִיז דָּאָס אַ גַּרְעַעֲכְטַע טַענָה נִישֵׁט צו וועלן הֶעֶרן דַּעַם שִׁדוּך וועגן דַּעַם?

אַ גְּרוֹיִסן יִישֵׁר כַּח נֶאֱכַאמַל פֶּאַר אֲלַעס, און אִיד הָאָר אַז אִיר וועט מִיר גַּעבֵן די רִיכְטִיגַע עֲצָה ווי אַזוי זִיד צו פִּירן.

יִישֵׁר כַּח

תְּשׁוּבָה :

בְּעֲזַרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג' פֶּרֶשֶׁת שְׁלַח, כ"ב סִינַי, שְׁנַת תַּשַׁע"ט לְפָרֶט קָטָן לְכַבֹּד ... גְּרוֹ יֶאִיר.

אִיד הָאָב עֲרֵהאַלְטֵן דִּיין בְּרִיוּ.

אַסאַך פֶּחֻרִים הָאָבִן דַּעַם טַעוּת, זִי מִינְעַע אַז מַעַן קַען נָאַר הָאָבִן אַ גַּעֲשִׁמַּאק אִין לְעַבְּן מִיט די ווייב וְכוּ' אויב די ווייב אִיז אָפֵן צו די וועלֵט; בְּפֶרֶט די פֶּחֻרִים וואָס הָאָבִן

זיף אַנגעקוקט מיט עֲבִירוֹת אין די יונגע יארן רחמנא לצלן - זיי ווייסן בכלל נישט וואס דער לעבן איז. עס בויעט זיף אויף א דמיון אין זייער מח וואס עס מיינט ליבשאפט דורך די דמיונות וואס זיי האבן געקוקט, וואס האט נישט קיין שייכות מיט לעבן. זיי מיינען אז מיט אן ערליכע וואילע מיידל וואס גייט בדרך התורה קען מען נישט דערגרייכן א שיינע לעבן מיט ליבשאפט, אבער באַמַת איז פונקט פארקערט, דיַקא מיט אן ערליכע וואילע ריינע מיידל קען מען אַנקומען צו עררייכן אַמַת'ע ליבשאפט און אויפֿשטעלן א שטוב לשם ולתפארת.

דעריבער זאלסטו נישט אַפֿזאָגן א שידוך פאר אַזעלכע זאכן און זיכער נישט אז זי וויל גיין אַנגעטון ווי אירע עלטערן, זי וויל זיך אַפֿשען איר האר און זוכה זיין צו די ברכות וואס דער הייליגער תנא רבי שמעון בר יוחאי זאָגט (נשא כהה): "תונבא ליתי, א קלה זאל קומען, על ההוא בר נש, אויף דעם מענטש, דשבק לאנתתיה, וואס לאזט זיין ווייב, דתתחזי משערא דרישה לבר, אז איר האר פון קאפ זאל זיך ארויסזען. ודא הוא חד מאינון צניעותא דביתהו, און דאס איז פון די יסודות פון א אידישע שטוב, אז מען זאל נישט זען די האר פון די פרוי. ואתתא דאפיקת משערא דרישה לבר, און א פרוי וואס גייט מיט אויפגעדעקטע האר, לאתתקנא ביה, זיך שייך צו מאכן, גרים מספנותא לביתא, איז זי גורם אז עס זאל זיין ארימקייט אין שטוב, וגרים לבנהא דלא יתחשבוו בדרא, און זי איז גורם אז אירע קינדער וועלן נישט מצליח זיין און זיי וועלן נישט זיין חשוב, וגרים מלה אחרא דשריא בביתא, אזוי אויף איז זי גורם אז דער ס"מ און די נישט גוטע זאלן זיך געפונען אין איר שטוב. מאן גרים דא ווער איז דאס אלעס גורם? ההוא שערא דאתחזי מרישה לבר, די פרוי וואס איר האר זעט זיך ארויס.

מוהרא"ש זכרוננו לברכה פלעגט שטענדיג זאָגן: "מען וואלט געקענט איינשפארן אסאך צרות און יסורים וועגן דאס ביסל האר, אבער וואס זאל מען טון אז מענטשן זענען ענדערש גרייט צו לייזן ווי איידער זיך אַפֿשערן"; עס זענען דא וואס זאָגן אז ענדערש זאל מען גיין מיט א טיכל און מיט די אייגענע האר ווי צו גיין מיט א שייטל, אבער אלע צדיקים פונעם פריערדיגן דור האבן געזאָגט: "ענדערש טראָגן א שייטל און זיך אַפֿשערן, ווי איידער גיין מיט צען טיכלעך און גיין מיט די אייגענע האר".

אז דו ווילסט דינען דעם אייבערשטן באַמַת, בתמימות ובפשיטות דארפסטו נישט אנטלויפן פון וואו דו שטאמסט. דער הייליגער רבי זאָגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב, סימן נו, שיהות הר"ן סימן קלט): "בש"ש להאדם לב אין שיף אצלו מקום כלל, פי אדרבא, הוא מקומו של עולם וכו'"; א מענטש דארף צוקומען צו לעבן מיטן אייבערשטן, דעמאלט וועט אים גוט זיין וואו ער איז נאר, ווייל דער אייבערשטער איז איבעראל.

אִיךָ הָאֵף צוֹ הֶעָרֶן בְּקָרוֹב פּוֹן דִּיר גּוֹטֶע בְּשׁוֹרוֹת.

...

אויף חתונות שפארט מען ; פארנוואס אויף אומאן געבט מען יא אויס געלט ?

שאלה :

לְכָבוֹד דַּעַר ראש ישיבה שליט"א,

איך האב געוואלט פרעגן איבער דעם וואס דער ראש ישיבה שליט"א רעדט בדרך נישט אויסצוגעבן איבריג געלט אויף אידישע שמחות, אז מ'זאל שפארן ווי ווייט מעגליך און נישט מאכן קיין טייערע שמחות. למעשה אבער ווען ס'קומט צו אומאן, וואס דאס קאסט אויך אסאך געלט פאר די טיקעטס, אכסניא, און אזוי ווייטער, דארט געבט מען יא אויס אסאך געלט. פארנוואס איז דאס אנדערש? יישר כח.

תשובה :

בְּעִזְרוֹת ה' יתְּבַרַךְ - יום ג' פּרַשַׁת שְׁלַח, כ"ב סִינַי, שְׁנַת תַּשַׁע"ט לַפְּרָט קָטָן לְכָבוֹד ... נִירוּ יְאִיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

מען דארף נישט זיין קיין גרויסער חכם צו פארשטיין דער חילוק פון אויסגעבן געלט פאר נישטיגע פאר שעה ווען מען מאכט א שמחה צו געווינען דערביי אביסל פבוד המדומה וכו', ביז אויסגעבן געלט צוליב פארן קיין אומאן צו א צדיק וואס האט מבטיח געווען פאר ווער עס וועט קומען צו אים אויף ראש השנה אז ער וועט אים פאררעכטן מיט אן אייביגער תיקון.

דער הייליגער רבי האט געזאגט (מ"י מוהר"ן, סימן תה): "הראש השנה שלי הוא חדוש גדול, והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה בירשה מאבותי, רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה - שאני יודע מהו ראש השנה. לא מבטיא אתם כלכם בודאי תלוין בראש השנה שלי, אלא אפילו כל העולם כלו תלוי בראש השנה שלי", די גאנצע וועלט איז אנגעהאנגען אין מיין ראש השנה און דער אייבערשטער האט מיר דאס געגעבן פאר א מתנה; נישט נאר איר - מיינע תלמידים - זענט תלוי אין מיין ראש השנה, נאר די גאנצע וועלט שטייט אויף מיין ראש השנה.

די אלע וואס פארן קיין אומאן און צאלן אלע געלטער זוכה זיין צו זיין אין אומאן אויף ראש השנה ביי זיי איז דאס ווי ווען עס ווארט פאר א מענטש א שווערן משפט. ווען מען שטייט פאר א משפט נעמט מען דעם גרעסטן לוייער וואס עס איז נאר דא; ווער רעדט נאך אויב עס ווארט פאר א מענטש א משפט פון טויט שטראף רחמנא לצלן, דאן נעמט מען דעם גרעסטן לוייער וואס איז נאר דא אין די גאנצע וועלט - אפילו עס זאל קאסטן אסאך געלט, און מען וועט טון אלעס וואס מען קען צו באקומען דעם גאר טייערן לוייער וואס ער קען אפער ראטעווען דעם מענטש. דאס זעלבע איז ווען עס קומט ראש השנה, דער גרויסער יום הדין וואס: "וכל פאי עולם יעברון לפניה פבגי מרון, כבקרת רועה עדרו, מעביר צאנו תחת שבטו, כן תעביר ותספור ותמנה ותפקד נפש כל חי, ותחתך קצבה לכל ברייתך, ותכתב את גזר דינם", דארף דאך א מענטש טון אלעס אויף די וועלט צו נעמען א גוטן לוייער, איינער וואס וועט אים העלפן ניצול צו ווערן פון די שלעכטע גזירות.

דער רבי - ער איז דער גרעסטער לוייער וואס איז דא אויף די וועלט; דערפאר פארן מיר קיין אומאן אויף ראש השנה אפילו עס איז אונז שווער, און מיר צאלן פאר דעם אלע געלט וואס פארלאנגט זיך פאר דעם אבי צו זיין אין אומאן ראש השנה.

עס איז א גרויסע רחמנות אויף אידישע קינדער אז ווען עס קומט די צייט פון מאכן שמחות ווערט מען א בעל חוב, מען ווייסט נישט וואו זיך אהין צו טון; מען בארגט פון חברים, קרובים, משפחה און מען קען דאס נישט באצאלן ווען עס קומט איין שמחה נאכ'ן צווייטן. רבי נתן זאגט: "פרנסה געבט דער אייבערשטער פאר יעדן איינעם גלייך, אבער פאר איבעריגע זאכן, פאר מותרות און נארשקייטן - דארט ווערט מען פארשווארצט".

דער אייבערשטער זאל רחמנות האבן אויף אידישע קינדער, ער זאל אונז ארויסנעמען פון די גלות פון די אומות העולם און פון אונזער אייגענע גלות וואס מיר לייגן זיך אליינס ארויף, עס זאל שוין מקוים ווערן וואס מיר בעטן יעדן טאג ביים דאווענען: "ושבר עול הגוים", דער גלות פון די פעלקער, "ועול הגליות", און די אייגענע גלות, "מעל צוארנו, ותוליכנו מהרה קוממיות לארצנו".

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דינע וועגן.

...

ווי אזוי מ'לערנט אויס קינדער זיך צו פארלאזן אויפ'ן אייבערשטן?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דְּעַר רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

איך וויל פֿרעגן ווי אזוי מ'לערנט אויס קינדער זיך צו פארלאזן אויפ'ן אייבערשטן, אין די צייט וואס פון נאטור אויס וועלן די קינדער זיך פארלאזן אויף זייערע עלטערן.

יִישׁר כַּח

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת ה' יתְּבָרֵךְ - יום ג' פֿרשת שלח, כ"ב סיון, שְׁנַת תּשע"ט לְפָרֵט קָטָן

לְכָבוֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

ווי אזוי מען איז מחנך קינדער אזוי וואקסן זיי אויף; אז מען רעדט צו זיי אסאך פונעם אייבערשטן וועלן זיי אויפֿוואקסן מיט אַמוּנָה. קינדער וואס הערן טאג און נאכט פון די עלטערן און מחנכים: "דער אייבערשטער וועט העלפֿן", "מיט'ן אייבערשטן'ס הילף", "בעט דעם אייבערשטן", "יִישׁר כַּח אייבערשטער", - וועלן אויפֿוואקסן גרויסע צדיקים.

קינדער כאפֿן זיך מער צו ווען מען רעדט צו זיי דיבורי אַמוּנָה; חֲכָמֵינוּ זְכָרֵנָם לְבָרָכָה זָאגן (סוטה ג): "בְּתַחֲלָה קוֹדֵם שְׁחָטָאוּ יִשְׂרָאֵל, הִיְתָה הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד", פאר מען האט געזינדיגט האט די שכינה גערוט ביי יעדן איינעם, "כִּינֵן שְׁחָטָאוּ נִסְתַּלְקָה שְׂכִינָה מֵהֶם", אָבֵעַר וויבאלד מען האט געזינדיגט איז די שכינה אנוועק געגאנגען; וואס איז דאס 'שכינה'? ווען א מענטש ווייסט קלאר אז אלעס איז דער אייבערשטער און עס איז גארנישט דא אויף די וועלט אויסער דעם אייבערשטן; וואס מען זעט מיט די אויגן איז נאר א לבוש פונעם אייבערשטן, ווייל דער אייבערשטער איז דאך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, אין שום מצאיות מבלעדִיך כלל, וככל תנועה ותנועה שם אלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, נאר ער האט זיך פארשטעלט אין דומם, צומח, חי, מְדַבֵּר; אזוי אויף ווייסט ער אז דער אייבערשטער געפינט זיך מיט אים, ביי אים און נעבן אים, דאס מיינט 'השָׂרָאֵת הַשְּׂכִינָה' - די שכינה רוט ביי אים. דעמאלט הייבט דער מענטש אן רעדן צום אייבערשטן, ער דערציילט אלעס פאר'ן אייבערשטער און ער שמועסט זיך אויס זיין הארץ מיט אים אזוי ווי ער וואלט גערעדט מיט זיין נאנטער חבר.

אָבֵעַר ווען א מענטש זינדיגט רחמנא לצלן גייט אריין אין אים חֲכָמוֹת, שְׁטוּתִים און דמיונות, כֵּאלִוּ דְּעַר אייבערשטער האט איבער געלאזט די וועלט וכו'; מען איז צעבראכן און צערקסן און מען גייט ארום מיט קשיות און ספיקות אויפֿן אייבערשטן

רַחֲמָנָא לְצַלְן. דַּעֲרִיבְעַר קִינְדַּעַר וְאִס זַעֲנֵעַן נֶאָפֶּה רִיזִין טוֹעֵן דִּי מְצוֹת מִיט אַ מוֹרְא'דִיגַע אַמַּת בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשִּׁיטוֹת, צו זײ קַעַן מֵעַן רַעֲדֵן רִינַע אַמוּנָה וְוַעֲרִטַעַר אַן קִיזִין דַּרִיידִלְעָף.

זְאָלְסְטוּ זַעַן צו רַעֲדֵן מִיט דִינַע קִינְדַּעַר מְעִשִׁיּוֹת פּוֹן תּפִּילָה און מְעִשִׁיּוֹת פּוֹן צַדִּיקִים, דַּעֲרִצִּייל זײ כְּסֻדְר ווי אַזוֹי דַּעַר אַיִבְעַרְשְׁטַעַר הַעֲלֶפֶט ווען מֵעַן דַּאוּנוֹט און מֵעַן בַּעַט אִים, זְאָלְן זײ הַעֲרֵן ווי דִי הִיילִיגַע צַדִּיקִים הָאָבֵן זוֹכֶה גַעוֹוַעַן צו ווערן אַזוֹי הִיילִיג און גְרוֹיס דוּרְף רַעֲדֵן אַסאַף צוּם אַיִבְעַרְשְׁטֵן, דוּרְכְּדַעַם וועט אִין זײ אַרִיזִין גִּיזִין אַ פִּייעֶר פּוֹן קְדוּשָׁה.

קִינְדַּעַר הָאָבֵן זײער לִיב צו הַעֲרֵן מְעִשִׁיּוֹת, דַּאס פֿלאַקַעֲרַט אויף זײער הַארֶץ לַעֲבוּדַת הַשֵּׁם יתְבַרַךְ, אַזוֹי ווי דַּעַר הִיילִיגַעַר רַבִּי זְאָגַט (לִיקוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִקּוּן רַמַח): "דַּע, שְׂפּוּרֵי מְעִשִׁיּוֹת מְצַדִּיקִים, הוּא דְבַר גְּדוֹל מְאֹד", זְאָלְסְט וויסן - זְאָגַט דַּעַר רַבִּי - אַז דַּעֲרִצִּיילֵן מְעִשִׁיּוֹת פּוֹן צַדִּיקִים אִיז זײער אַ גְרוֹיסַע זַאָף, "כִּי עַל יְדֵי סְפוּרִים מְצַדִּיקִים נִתְעוֹרַר וְנִתְלַהֵב הַלֵּב בְּהִתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹל לְהַשֵּׁם יתְבַרַךְ, בְּחֶשֶׁק נִמְרָץ מְאֹד". ווייל ווען מֵעַן הַעֲרַט אַ מְעִשָּׂה פּוֹן אַ צַדִּיק וְוַעֲרַט מֵעַן אויף גַעפֿלאַמַט און מֵעַן בַּאקוּמַט אַ מוֹרְא'דִיגַע חֶשֶׁק צו וועלן ווערן אַן עַרְלִיכַעַר אִיד, נֶאָכְדַעַם וואס מֵעַן זַעַט ווי דַּעַר צַדִּיק הַאט זוֹכֶה גַעוֹוַעַן און עַר אִיז בִּיגַעשְׁטאַנַעַן אַלַע זײנַע נְסִיוֹנוֹת.

דַּעַר אַיִבְעַרְשְׁטַעַר זְאָל הַעֲלֶפֶן זְאָלְסְט הָאָבֵן הַצִּלְחָה אִין אַלַע עַנְיָנִים.

...

מִיזִין ווייב זְאָל נָאָר נִישְׁט גַעוואוּרִיר ווערן וואס אִיף טו.

שְׂאֵלָה:

לְכַבּוֹד דַּעַר רַאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,
אִיךְ בַּאֲלַאנְג נִישְׁט אִין בְּרִסְלֵב, אַבְעַר ס'גַעפֿעֶלְט מִיר זײער דַּעַר בְּרִסְלֵב'שֶׁר דְּרָף, און דַּעֲרִיבְעַר וויל אִיךְ בַּעַטֵן הַדְּרָכָה און עֲצוֹת פּוֹנַעַם בְּרִסְלֵב'ן וועג.

אִיךְ פֿאל אַסאַד דוּרְף אִין עַנְיָנֵי קְדוּשָׁה, און אִיךְ שְׁפִיר אַז אִיךְ קַעַן נִישְׁט און אִיךְ טאַר דַּאס נִישְׁט הַאֲלֻטֵן כְּסוּד פּוֹן מִיזִין ווייב. אִיךְ ווייס אַבְעַר אַז ווי נָאָר זִי וועט גַעוואוּרִיר ווערן וואס טוט זִיךְ מִיט מִיר, בִּין אִיךְ אַ פֿאַרלוֹרִעַנְעַר. וואס זְאָל אִיךְ טוּן?

יִישֵׁר כַּח

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת ה' יתְבַרַךְ - יוֹם ג' פְּרִשְׁת שְׁלַח, כ"ב סִינן, שְׁנַת תּשׁע"ט לְפָרֶט קָטָן

לְכָבוֹד ... נְרוּ יְאִיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

טו תשובה ווייל אז נישט וועט זיין דער סוף זייער ביטער; מען קען זיך נישט באהאלטן פונעם אייבערשטן, דער אייבערשטער זאגט (איוב כד, טו): "וְעַיִן נֹאֵף שְׁמֵרָה נֶשֶׁף לֵאמֹר לֹא תִשׁוּרְנֵי עֵינַי", די בעלי עבירות רעדן זיך איין און טראכטן ביי זיך: 'מיר וועלן ווארטן עס זאל ווערן נאכט דעמאלט וועלן מיר טון עבירות; מיר וועלן גיין אין באהאלטענע פלעצער אז קיינער זאל אויף נישט זען. זאגן חכמינו זכרונם לברכה (פסדפד רבה ט, א): "הנזאף אומר אין בריה יודעת בי, לפי שכל מעשיו אינן אלא בחשך", א מענטש מיינט טאקע אז ער קען זיך באהאלטן פונעם אייבערשטן, וואס טוט דער אייבערשטער? "והקדוש ברוך הוא מפרסמן בעולם", דער אייבערשטער פארשעמט אים פאר די גאנצע וועלט.

מען זעט ממש בחוש וואס דער רבי האט שוין פאראויס געזאגט פאר צוויי הונדערט יאר צוריק, ווי דער סוף פונעם בעל עבירה איז אז ער ווערט פארשעמט פאר די גאנצע וועלט און מען בלייבט אן גארנישט. דער רבי האט אמאל חזק געמאכט פון די עקלדיגע עבירה, אזוי ווי רבי נתן ברענגט (שיחות הר"ן, סימן שד): "פעם אחת התלוצץ מזה ואמר: 'שעל זה מבקשים בכל יום אל תביאני לידי נסיון ולא לידי בזיון', ואמר בזו הלשון: 'אדער א נסיון אדער א בזיון'", ווייל אז עס ווערט אויס נסיון ווערט בזיונות; היינט קען מען ממש זען דעם רוח הקודש פון רבי'ן, די וועלט איז אזוי פארגעשריטן אז ווען עס גייט ארויס א בילד פון איינעם ווי ער דרייט זיך אויף שמוציגע פלעצער וכו' ווערט ער אין איין רגע פארשעמט פאר די גאנצע וועלט.

איך בעט דיר זייער, טו תשובה, לאז אפ די עבירות און בעט איבער דעם אייבערשטן - וועט ער דיר מוחל זיין, ווארט נישט קיין איין מינוט ווייל חכמינו זכרונם לברכה זאגן (בראשית רבה כו, ה): "על הכל הקדוש ברוך הוא מאריך אפו, חוץ מן הזנות", אויף אלע עבירות וואס א מענטש טוט ווארט דער אייבערשטער אז מען זאל תשובה טון, אבער ווען עס קומט צו נאוף רחמנא לצלן דארט איז דער אייבערשטער נישט מאריך אף, נאר דער אייבערשטער באשטראפט מיט א ביטערע עונש.

האב שכל און דערצייל גארנישט דיין ווייב, אבער טו תשובה; אז דו וועסט אפלאזן די שלעכטע מעשים וועט דיר גוט זיין ביזה ובכא.

...

דארף איך טאקע נחת פון די קינדער נאר פאר'ן אייבערשטנס וועגן?

שאלה:

לכבוד דער ראש ושיבה שליט"א,

מזל טוב צו די חתונה פון איינער קינד, דער אייבערשטער זאל אייך געבן אסאך אידיש נחת פונעם פארפאלק, עס זאל ויין א קשר של קימא און א בגין עדי עד, אין זכות פון די אלע שטובער וואס איר ראטעוועט מאפלה לאור גדול.

איך זאג די תפילה פון של"ה הקדוש אויף גוטע קינדער, אבער ביי די ווערטער "אתה ה' יודע כל תעלומות, ולפניך נגלו מצפוני לבי, כי כונתי בכל אלה למען שמך הגדול והקדוש ולמען תורתך הקדושה", שפיר איך זיך ווי א לינגער ווייל איך האלט נישט אז איך בעט פאר גוטע קינדער ממש פאר'ן באשעפער'ס וועגן, איך מיין אז ס'איז מער פאר כבוד און מנוחה, איך האלט נישט אויף אזא מדרגה, וואס טו איך?

ישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת קרח, א' דראש חודש תמוז, שנת תשע"ט לפרט

קטן

לכבוד ... נרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

זיי ווייטער ממשיך צו זאגן די תפילה אויף גוטע ערליכע קינדער און ווען דו זאגסט די ווערטער פון תפילת השל"ה: "אתה ה' יודע כל תעלומות, ולפניך נגלו מצפוני לבי, כי כונתי בכל אלה למען שמך הגדול והקדוש ולמען תורתך הקדושה" - זאלסטו זיך נישט שפירן ווי דו זאגסט ליגנט ווייל באמת איז דאס דיין רצון און דער רצון פון יעדע איד, צו דינען דעם אייבערשטן פאר'ן אייבערשטנס וועגן; יעדער איד וויל דינען דעם אייבערשטן לשמה - פאר'ן אייבערשטנס וועגן, נאר דער יצר הרע פארדרייט דעם קאפ, מוז און הארץ מען זאל נאכגיין תאוות און נארישקייטן. אזוי ווי דער הייליגער חיד"א ברענגט אין די תפילה וואס ער פלעגט זאגן יעדן ערב ראש השנה און מיר פירן זיך אויף דאס צו זאגן יעדן ערב ראש השנה נאכן מאכן התרת נדרים, מיר זענען דערביי מגלה דעת אז מיר ווילן טון נאר דעם רצון פונעם אייבערשטן און אלע אנדערע מחשבות וואס קומען אריין איז מצד דעם יצר הרע.

איידער איך בין מקורב געווארן צום הייליגן רבי'ן, פאר איך האב זיך דערוויסט פון די זיסע עצה פון התבודדות פלעג איך זייער אסאך זאגן די תפילות פון ספר עבודת

הַקֹּדֶשׁ, בְּפֶרֶט דִּי "מְסִירַת מוֹדְעָה" וואו מֵעַן שְׁמוּעָסֶט זִיף אויס אז מֵעַן וויל זײַן אַן עַרְלִיכֶער איד אָפִילו עס זעט אויס ווי מֵעַן וויל עֲפֵעס אַנְדֶערשׁ.

דא האָסטו דעם נוסח:

"הֲרִינִי מוֹסֵר מוֹדְעָה לְפָנֶיכֶם שְׁכַל מַחְשְׁבָה רַעָה וְהִרְהוּר רַע וְרַעוּתָא דְלָבָא אִם יַעֲלֶה בְּלִבִּי וּמַחֲזִי, וּבְפֶרֶט בַּעַת הַתְּפִלָּה וְתַלְמוּד תּוֹרָה בְּאִיזָה צַד וְאִפֹּן שְׂאִינוּ לְכַבּוֹד וְרִצּוֹן הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ, מַעֲכָשׁוּי אֲנִי מְבַטֵּל אוֹתָן מַחְשְׁבוֹת וְהִרְהוּרִים רַעִים וְרַעוּתָא דְלָבָא אֲשֶׁר הֵם נִגְדֵי רִצּוֹן הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּטוֹל גְּמוּר כְּחֶרֶס הַנְּשֻׁבֵר, וּמְכַל שְׂכָן אִם אֲדַבֵּר אִיזָה דְבוּר רַע וְאִסוּר מַעֲכָשׁוּי יִהְיוּ הַכֹּל בְּטָלִים וּמְבַטְּלִים. וְעַתָּה אֲנִי מְבָרֵךְ וּמְפָרֵשׁ בְּאֵר הַיֵּטִב וְאֲנִי מְגַלֶּה דַעְתִּי וְרִצּוֹנִי בְּכָל לִבִּי כִּי רִצּוֹנִי וּמַאֲוִי וּכְוִנָתִי לְעַבֵּד אֶת בּוֹרְאֵנוּ אֱלֹקֵי אַבְרָהָם אֱלֹקֵי יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל עֲבוּדָה שְׁלָמָה, עֲבוּדָה תְּמָה בְּמַחְשְׁבָה וְדְבוּר וּמַעֲשֵׂה בִירְאָה וְאַהֲבָה וְשִׂמְחָה פְּדַת מַה לַעֲשׂוֹת, וְכָל מַחְשְׁבָה וְדְבוּר וּמַעֲשֵׂה נִגְדֵי רִצּוֹנִי יִתְבָּרַךְ מַעֲכָשׁוּ בְטָלִים וּמְבַטְּלִים, כִּי הֵם מַצֵּד יִצֵּר הָרַע וְהַכֹּל הֶבֶל, בְּאִפֹּן שְׁכַל עֲבוּדָתָנוּ לְבוֹרָא יִתְבָּרַךְ בְּמַחְשְׁבָה וְדְבוּר וּמַעֲשֵׂה הַכֹּל הוּא לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְפָנָיו דְּוָקָא בְּלִי שׁוּם פְּנִיָה כְּלָל וְעָקֵר, וְהַכֹּל הוּא לְשֵׁם יְחִוּד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּדַחֲלִיו וְרַחֲמֵיו וְדַחֲלִיו וְדַחֲלִיו לְיַחְדָּא שְׁם י"ה בּו"ה בְּיַחְוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל, לְדַעַת רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּנוֹ, וְלְדַעַת הַרַב רַבִּי יִצְחָק לוּרְיָא אֲשֶׁר־בִּנְיָו. וְלְדַעַת הַרַב רַבִּי יִשְׂרָאֵל בַּעַל שֵׁם טוֹב וְתַלְמִידָיו, וְלְדַעַת רַבִּינוּ נַחְמָן בֶּן פִּינְא וְתַלְמִידָיו, הַמְּקוּם בְּרַחֲמֵיו יַעֲזֹרְנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמוֹ מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, יִהְיוּ לְרִצּוֹן אֲמַרִי כִּי וְהִגִּיזוּ לְבִי לְפָנֶיךָ ה' צוּרִי וְגוֹאֲלִי".

לִיג אַוּוּעַק אֶלְע דִּינֵעַ חֲכָמוֹת, מֵעַן הָאֵט גְּאַרְנִישֵׁט פּוֹן חֲכָמוֹת; קוּק נְוָאס דְּעַר רַבִּי זְאָגֵט (לִיקוּשֵׁי מוֹתֵר״ן, חֶלֶק ב', סִימָן יב'): "עָקֵר הִיְהִדוּת הוּא רַק לִילָף בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּתוֹ, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת", דָּאס עֵיקֵר אִידִישְׁקֵיט אִיו וְעַזֵּן אַ מְעַנְטֵשׁ פִּירֵט זִיף ווִי אַ פֿשוּט'עֵר אִיד, מִיט תְּמִימוֹת און פֿשִׁטוֹת. און רַבִּי נֶתָן שְׂרִיבֵט מוֹרָא'דִיגֵעַ וְעַרְטֵעַר (לִיקוּשֵׁי מוֹתֵר״ן, חֶלֶק ב', סִימָן קד): "הִיָּה אוֹהֵב מְאֹד אֶת הָעֲבוּדוֹת הַפִּשְׁטוּתוֹת", דְּעַר רַבִּי הָאֵט זִייעַר לִיב גְּעַהֲאֵט דִּי פֿשוּט'עַ עֲבוּדוֹת, "שֶׁל סֵתֶם בְּנֵי אָדָם הָאֲנָשִׁים הַפִּשְׁטִים הַפִּשְׁרִים", פּוֹן פֿשוּט'עַ עַרְלִיכֶע אִידֶן. "וְהִיָּה אוֹהֵב מְאֹד מִי שְׁיִכּוֹל לומר הַרְבֵּה תַחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת בְּתוֹךְ הַסְּדוּרִים הַגְּדוֹלִים כְּדֶרֶךְ הַהֲמוֹן עִם הַפִּשְׁרִים", און דְּעַר רַבִּי הָאֵט זִייעַר לִיב גְּעַהֲאֵט דִּי נְוָאס זְאָגֵן אֶלַע תַּחֲנוּת און בְּקִשׁוֹת נְוָאס זְעַנְעַן גְּעַדְרוּקֵט אִין דִּי גְרוּיסֶע סְדוּרִים, אַזוִי ווִי דִּי פֿשוּט'עַ מְעַנְטֵשׁן פִּירָן זִיף. "וְהִיָּה מְזַהֵיר וּמוֹכִיחַ אוֹתָנוּ כְּמָה פְּעָמִים, לְזַמֵּר זְמִירוֹת בְּשִׁבְתָּ", דְּעַר רַבִּי פֿלֶעגֵט אונז זִייעַר אַנְזָאגֵן און אַנְוֹארֶענֶען אַז מִיר זְאָלֵן זִינגֶען זְמִירוֹת אום שַׁבָּת, "וְהִיָּה מְקַפֵּיד וְכוּעַס מְאֹד עַל מִי שְׁהוּא חָכֵם בְּעִינָיו וְאִינוּ מְתַאֲמֵץ לְזַמֵּר זְמִירוֹת בְּשִׁבְתָּ וּבְמוֹצָאֵי שַׁבָּת אוּ שְׂאָר עֲבוּדוֹת פִּשְׁטוּתוֹת", און דְּעַר רַבִּי פֿלֶעגֵט זִייעַר מְקַפֵּיד זײַן אוֹיף דִּי מְעַנְטֵשׁן

וואס האלטן זיך פאר חקמים און זינגען נישט קיין זמירות שבת ביי די סעודות און מוצאי שבת ביי מלכה מלכה, און טוען נישט אנדערע פשוטע עבודות. "כי עקר ההנהגות הוא בפשיטות ובתמימות גמור בלי שום חכמות", ווייל דער עיקר אידישקייט איז זיך פירן פשוט אן קיין חכמות - ווי א פשוטער איד.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דינע וועגן.

...

מעג מען קויפן קליידער פון פאראויס?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך בין א פרוי, עטליכע חדשים נאך די חתונה, און איך ווארט למזל טוב. איך וויל וויסן אויב ס'איז א פראבלעם צו וויסן וואס ס'וועט זיין, און אויך אויב מ'מעג קויפן קליידער פון פאראויס.

יישר פח אויף אלע שיעורים און חיזוק.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת קרח, ב' דראש חודש תמוז, שנת תשע"ט לפקט

קטן

מרת ... תחנ'.

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

דאנקט'ס דעם אייבערשטן אויף די גרויסע חסד וואס ער טויט מיט אייך, אז איר ווארט אין א מזל'דיגע שעה. און זיכער זאלט איר יעדן טאג מתפלל זיין אז אלעס זאל אריבער גיין גרינגערהייט. מוהרא"ש זאגט אז דורכאויס די ניין חדשים וואס מען ווארט וכו' זאל מען יעדן טאג בעטן דעם אייבערשטן אז אלעס זאל אריבער גיין בנקל ובנחת בזכות די צדיקים וואס האבן זיך מוסר נפש געווען פאר'ן אייבערשטן.

דער הייליגער רבי זאגט (ספר המידות, אות צדיק, חלק ב', סימן כ): "על ידי הזכרת שמות הצדיקים יכולים להביא שנוי במעשה בראשית, כלומר לשנות הטבע", דורכ'ן דערמאנען די נעמען פון צדיקים קען מען טוישן די טבע; דעריבער איז גוט ווען מען בעט דעם אייבערשטן זאל מען ארויסזאגן די נעמען פון די צדיקים וואס מען געדענקט אויף אויסנווייניג, צום ביישפיל: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד און שלמה, רבי שמעון בר יוחאי, רבי יצחק לוריא אשפנזי, רבי ישראל בעל שם טוב, רבי

נחֲמַן בֶּן פִּיגָא מְבַרְסָלַב, רַבִּי נִתָּן מְבַרְסָלַב, מוֹהֲרָא"ש - זְכוּתָם יִגָּן עֲלֵינוּ, אוֹן נֶאֱפֵד נְעַמְעַן פּוֹן צַדִּיקִים וְוֹאס מְעַן גַּעֲדַעֲנַקְט, דַּעֲרָנֶאָף זָאל מְעַן זָאגֵן דִּי תְּפִילָּה :

"הֵיילִיגֶער פֿאַשְׁעֶפֶר, הַעֲלֵף מִיר אִיף זָאל גַעבּוֹרִין גְּרִיג אַ גַעזוֹנֵט קִינְד בְּרַמ"ח אִיבְרִים וְשִׁס"ה גִּידִים אוֹן אִיף זָאל זוֹכֶה זַיִן אַרִיבֶער צו גַיִן דִּי אַלְע טַעג וְוֹאס אִיף וּוֹאֲרַט - גְּרִינְגֶערֶהֵיט. נְעַם אַוּוּעַק פּוֹן מִיר אַלְע מִינִי עַיִן הַרְע'ס אַז קִינְדֶער זָאל מִיר נִישְׁט קַענַעֲנַן שְׁעֵדִיגֵן. הַעֲלֵף מִיר אִיף זָאל זוֹכֶה זַיִן צו הַאָבִן עַרְלִיכֶע קִינְדֶער וְוֹאס וּוְעֵלֵן טוֹן דַּיִן וּוִילֵן זַיַּעַר גֶאנֶץ לַעֲבֹן. רַבּוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הַעֲלֵף מִיר אִיף זָאל זַיִן גַעזוֹנֵט אוֹן שְׁטאַרַק מִיִּין גֶאנְצֶע לַעֲבֹן, אִיף זָאל אִיבִיג טוֹן נֶאָר גּוּטֶע מַעֲשִׂים וְוֹאס דוּ וּוְעַסְט הַאָבִן פּוֹן דְּעַם אַ נַחַת רוּחַ. הֵיילִיגֶער פֿאַשְׁעֶפֶר, נְעַם אֵן מִיִּין תְּפִלָּה אוֹן הַעֲלֵף מִיר אִין זְכוּת פּוֹן אַלְע צַדִּיקִים, וּבִפְרֹט אִין דִּי זְכוּת פּוֹן הֵיילִיגֵן רַבִּי'ן רַבִּינוּ נַחֲמָן בֶּן פִּיגָא זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ אוֹן אִין זְכוּת פּוֹן רַבִּינוּ אֱלִיעֶזֶר שְׁלֹמֹה בֶּן מְנַחֵם זָאב זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ, וְוֹאס הָאָט גַעמאַכְט דִּי תְּפִלָּה, יִהְיֶה לְרַצּוֹן אֲמִרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ י"י צוֹרֵי וּגּוֹאֲלֵי, אֲמֵן בֶּן יִהִי רַצּוֹן".

לְפַתְחִילָה אִיזוּ בַעֲסַעַר מְעַן זָאל נִישְׁט אִיִּינְקוּיִפֵּן פּוֹן פֿאַראַוִיס פֿאַר'ן קִינְד וּוְעַגֵן עַיִן הַרְע אוֹן נֶאֱפֵד כְּמָה סִיבּוֹת, אויף פֿלֶעגֵט מוֹהֲרָא"ש זָאגֵן נִישְׁט צו פֿרַעגֵן דְּעַם דָּאקְטַעַר וְכו'.

...

וועט ער זיין א גוטער מאן פאר מיין טאכטער ?

שאלה :

לְכּוּד דַּעַר ראש ישיבה שליט"א,

מִיר הַאָלְטֵן אִינְמִיטֵן אַ שִׁידוּךְ פֿאַר אוֹנְדֶער טאַכְטַעַר תּחִיל, אוֹן מִיר הַאָבִן גַעֲהַעֲרַט אַז דַּעַר בַּחוּר הָאָט זיך נאַכְגַעֲפֿרֶעגֵט אויף אוֹנְדֶער טאַכְטַעַר אויב זי איז אזא סאַרט וואס איז זיך מְכַנִּיעַ. דאַס האט אוֹנְדֶער גַעמאַכְט אַבִיסֶל דַּעַרשְׁרַאקֵן פּוֹן גַיִן וּוִיטַעַר מִיט'ן שִׁידוּךְ, טְראַכְטֶנְדִיג אַז אַפְּשֶׁר וּוִיזֵן דַּאָס אַז עַר אִיז אַ שוֹלֵט, אַ קאַנטְראַלִיעֶרֶר אוֹן אַ דִיקְטאַטאַר, אוֹן מִיר וּוִילֵן נִישְׁט אוֹנְדֶער טאַכְטַעַר זָאל אַרִינֶפּאַלֵן מִיט אַזאַ אִינְעַם.

וּוִילֵן מִיר זיך מִוִיעַץ זַיִן מִיט'ן ראש ישיבה שליט"א וואס איז די רִיכְטִיגֶע וועג צו הַאָנְדֶלֶען אִין אַזאַ פּאַל.

יִישֵׁר כַּח

תשובה :

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - עַרְבֵי שְׁבֵת קוֹדֶשׁ פֶּרֶשֶׁת קַרְח, ב' תּמוז, שְׁנַת תּשׁע"ט לְפֶרֶט קָטָן לְכּוּד ... נְרוֹ יֵאִיר.

אִיף הָאָב עֲרַהֲאָלְטֵן דַּיִן בְּרִיוּ.

מוהרא"ש זאגט, ווען עס קומט צו נעמען א בחור פאר אן איידעם זאל מען דער עיקר קוקן אויף די מידות און יראת שמים פונעם בחור, ווייל דער עיקר פונעם מענטש איז די מידות; זא לערנען נישט לערנען - דאס קען מען זיך טוישן. אזוי ווי מען זעט זייער אסאך בחורים וואס האבן פלייסיג געלערנט אלץ בחור, אבער נאך די חתונה האבן זיי אינגאנצן אפגעלאזט דאס לערנען, און פארקערט אויף, איך האב שוין געזען אסאך בחורים וואס האבן נישט געלערנט אזוי פלייסיג אלץ בחור, און נאך די חתונה האבן זיי אנגעהויבן צו לערנען; זיי האבן גוט חתונה געהאט, זייערע ווייבער האבן זיי מחזק געווען צו האבן א שיעור, צו האבן א רב וכו' און זיי זענען אינגאנצן נתהפך געווארן לטוב. אבער מידות - דאס איז שוין עפעס אנדערש, דאס איז זייער שווער א מענטש זאל זיך טוישן; אויב האט דער בחור נישט קיין גוטע מידות, קומט ארויס דער גאנצער אמת נאכדעם וואס די שבע ברכות ענדיגט זיך, מען טרעפט זיך מיט א ח' ארויס פון ישיבה. אזוי אויף ווען עס קומט צו נעמען א שנוור דארף מען זיך נאכפרעגן אויף אירע מידות; צי זי וועט זיין אן ערליכע פרוי, זיך מכניע זיין פאר איר מאן און טון זיין רצון. חקמינו זכרונם לברכה זאגן (פנא דבי אליהו רבא, פרק ט): "איזוהי אשה פשרה? כל שעושה רצון בעלה", ווער איז אן ערליכע פרוי? א פרוי וואס טוט רצון בעלה זי איז שטענדיג גרייט פאר'ן מאן וכו'; דאס הייסט אן ערליכע פרוי. עס איז א נארמאלע זאך צו פרעגן אויפ'ן מיידל צי זי איז א מיידל מיט הכנעה, דאס מיינט נאך נישט אז מען ווערט א דיקטעטער, אויב איז דער בחור א קאנטראלער וואלט איר דאס זיכער געהערט פון חברים.

בעט דעם אייבערשטן אז דו זאלסט זוכה זיין צו גוטע שידוכים; דער הייליגער רבי זאגט (ספר המידות, אות רחמנות, סימן יא): "על ידי בקשת רחמים, זוכה לעשות שידוכים טובים והגונים", דורך תפילה איז מען זוכה צו טון גוטע שידוכים.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דינע וועגן.

...

איִשׁ אַמוֹנוֹת

מיט די פֿרנסה, קען מען אויף אַרויסכאַפֿן אַסאַך גוטע זאַכן.

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יום ב' פֿרשֶׁת קִרְח, כ"ח סִינן, שְׁנַת תּשׁע"ט לִפְרֶט קָטָן
לְכַבֹּד מִיין טײַעֲרַער ... גַּרוֹ יֵאִיר.

איך האב עֶרְהאַלְטֵן דיין גִּדְּבָה פֿאַר די יִשִּׁיבָה, יִישֵׁר כַּח.

דער הייליגער רבי לערנֶט אונז אַ וועג צו זיין דְּבוּק צום אַייבערֶשְׁטֵן, אַפִּילוּ מֵעַן
אַרבעט און מֵעַן איז פֿאַרנוּמֵען צו בְּרַעַנְגֵען פֿרנסה - דאָך קען מֵעַן זיין צוגעקלעבט צום
אַייבערֶשְׁטֵן.

ווען מֵעַן האט אַן אַיבערֶיגע מינוט זאַל מֵעַן אַרויסכאַפֿן אַביסל תּוֹרָה, אַביסל חוּמֶשׁ
- שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תּוֹרָה; אַביסל מִשְׁנָה; גְּמָרָא, וְכוּ', וְכוּ' און בעיקר רַעְדֵן צום
אַייבערֶשְׁטֵן אַ גאַנצן טאג, די ליפֿן זאַלן זיך שאַקלען שְׁעִפְּשֵׁנדיג תּפִּילוֹת שְׁטענדיג.

יִישֵׁר כַּח פֿאַר'ן מיר העלפֿן שאפֿן מְזוּמָנִים איך זאַל קענען שיקן דאס געלט קיין
אומאן; געלויבט דעם אַייבערֶשְׁטֵן אַז דעם קומענדיגן יאַר - ה'תּשׁ"פ וועלן מיר שוין
האַבן דעם בְּנִין פֿערטיג.

איך בענק צו הערן פון דיר אַז אַלעס איז בְּסֵדֶר.

...

~~~~~

די עצה צו האבן פֿרנסה און זיין אַ פֿרייליכער רואיגער מענטש.

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - ב' פֿרשֶׁת קִרְח, כ"ח סִינן, שְׁנַת תּשׁע"ט לִפְרֶט קָטָן
לְכַבֹּד ... גַּרוֹ יֵאִיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

ווען א מענטש זינדיגט אין די עבירה פון פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה רחמנא לצלן, רחמנא לשיוזון, פארלירט ער זיין פרנסה. אזוי ווי דער זוהר הקדוש זאגט (פנחס, רמד:): "מאן דמזלגל בפרורין דנהמא, עניוהא רדיף אבתריה", ווער עס ווארפט אראפ ברויט ברעקלעך וועט זיין ארים, "כל שפן מאן דמזלגל בפירוורין דמוחא", איז דאך זיכער אז אויב מען איז מוציא זרע לבטלה רחמנא לצלן פארלירט מען דאס מזל און מען ווערט אן ארימאן; אזוי אויף ווערט מען א שלעכטער מענטש, מען פייניגט די ווייב און קינדער (עיני שיחות הר"ן, סימן רמט).

די עצה ארויס צו קריכן פון די עבירה איז דורך שרייען צום אייבערשטן: "רבוננו של עולם! ראטעווע מיר פון דעם יצר הרע וואס מאכט מיר פשוט משוגע, ער ווארפט מיר כסדר אראפ אין די עקלדיגע עבירה".

איך בין אוועקגעפארן פון שטאט פאר צען וואכן; מיר זענען אין מאנטיסעלאו אין מתנה היכל הקודש ברסלב. איך בענק זיך נאך דיר, איך טראכט פון דיר, איך ווארט צו הערן פון דיר.

היינט האבן מיר מסיים געווען "ספר שמואל ב" און אם ירצה ה' מארגן הייבן מיר אן "ספר מלכים"; אשיינו מה טוב חלקינו אז מיר האבן דעם הייליגן רבי'ן וואס איז אויב מחזק אריין צו כאפן יעדן טאג תורה ותפלה.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

אנהייבן שטענדיג פון פריש איז די עצה פאר הצלחה.

בעזרת ה' יתברך - ג' פרשת קרח, כ"ט סיון, שנת תשע"ט לפרט קטן לכבוד ... נרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

לא זיך נישט צעברעכן, זיי פעלזן פעסט ווייטער צו דינען דעם אייבערשטן אפילו עס זעט אויס ממש ווי א חוזק שפיל, דו הייבסט יעדן טאג אן מיט א נייע התחלה און נאכדעם פאלסטו ווידער אראפ אין א טיפער לאך רחמנא לצלן.

דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רסא): "כשנופל אדם ממדרגתו ידע שמן השמים הוא, פי התרחקות תחלת התקרבות, על כן נפל שיתעורר יותר להתקרב

להשם יתברך", ווען א מענטש פאלט אראפ פון זיין עבודת השם, ער פאלט צוריק צו זיינע פריערדיגע מעשים - זאל ער וויסן אז פון הימל האט מען אים אנוועק געשטופט כדי ער זאל אנהייבן פונדאסניי מיט א פרישקייט דינען דעם אייבערשטן, 'נעצתו שיתחיל מחדש לפנס בעבודת ה' כאלו לא התחיל עדין כלל מעולם", די עצה פאר אים איז ער זאל מאכן א פרישע קבלה, ער זאל פון פריש אנהייבן דינען דעם אייבערשטן כאילו ער האט נאך קיינמאל נישט פרוברט פארדעם, נאר יעצט איז דאס ערשטע מאל וואס ער הייבט אן דינען דעם אייבערשטן. "וזה כלל גדול בעבודת ה', שצריכין ממש בכל יום להתחיל מחדש", דאס איז א וויכטיגער כלל אין עבודת השם, אז מען זאל זיך אלץ באנייען און אנהייבן פון פריש דינען דעם אייבערשטן; א מענטש טאר נישט קוקן אויף גארנישט, ער זאל אנגיין אפילו ער האלט אין איין צוריק פאלן, אזוי וועט ער מצליח זיין.

א גרויסן יישר כח פאר'ן מיר גרינגער מאכן און מיר העלפן איך זאל קענען ווייטער ממשיך זיין מיט די הייליגע מוסדות; איך שיק דיר א בילד וואו מען פארמאכט דעם דאך אין אומאן מיט פעך. אין דעם זכות וואס דו העלפסט מיר וועסטו זען גרויסע ישועות אין דיין לעבן.

איך האף דיר צו שרייבן מער באריכות; יעצט בין איך זייער פארנומען אין קעמפ, עס ליגט אויף מיר א בארג... די אינגל קעמפ, בחורים קעמפ און די נייע מיידל קעמפ; זאלסטו מיר מוחל זיין אז איך ענטפער נישט גלייך. איך וועל דיר נאך אס ירצה ה' שרייבן אסאך.

בעט פאר מיר איך זאל האבן כח ווייטער אנצוגיין.

...

דיינע סיומים געבן מיר כח צו רעדן ווייטער.

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת קרח, א' דראש חודש תמוז, שנת תשע"ט לפקט

קטן

לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דו מאכסט מיר זייער פרייליך יעדעס מאל דו שרייבסט מיר וויפיל דו לערנסט און

פון דיינע סיומים; דאס געבט מיר כח ווייטער אנצוגיין, ווייטער אריין ליגן אין די

בחורים דעם סדר דרך הלימוד פון הייליגן רביין (פמבואר בשיחות הר"ן, סימן עו).

איך בעט פאר דיר יעדן טאג; היינט ביי פתיחת הארון הקודש האב איך זייער אסאך געבעטן פאר דיר דו זאלסט שוין זוכה זיין צו טרעפן דיין זיווג.
דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

דאס גרויסקייט פון דאווענען.

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת קרח, א' ראש חודש תמוז, שנת תשע"ט לפקט קטן
לקבוד ... גרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

די ערשטע זאך אינדערפרי זאלסטו גיין אין שול דאווענען שחרית מיט מנגן וועסטו מצליח זיין אין אלע דינע וועגן, און דער אייבערשטער וועט דיר באגליקן מיט אלעס גוטס.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ברכות 1): "כל הרגיל לבא לבית הכנסת ולא בא יום אחד הקדוש ברוך הוא משאיל בו", ווען א מענטש דאוונט יעדן טאג מיט מנגן און איין טאג פארפעלט ער צו קומען אין שול פרעגט דער אייבערשטער אויף דעם מענטש פארןאס ער איז נישט געקומען אין שול; אויב דער מענטש שפירט זיך נישט גוט העלפט אים דער אייבערשטער מיט א רפואה, אזוי אויף אויב ער האט אנדערע שטערונגען מאכט דער אייבערשטער מיט אים ניסים. זעט מען פון דעם דאס גרויסקייט פון גיין אין שול יעדן טאג דאווענען.

דער הייליגער רבי האט געזאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיא): "אויב מען וואלט ווען געגעבן דעם מעגליכקייט פאר א טויט'ן מענטש ארויסצוקריכן פון זיין קבר דאווענען איין תפילה און גלייך נאכדעם דארף ער צוריק גיין אין קבר, אוי וואלט ער געדאוונט"; איז דאך אנדאי אונז, כל זמן מיר לעבן בזה העולם דארפן מיר זיך פרייען אז מיר קענען דאווענען.

א גוטן חודש.

...

מען קען נישט באצווינגען א ווייב.

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד' פְּרִשְׁת קַרְח, א' דְּרָאשׁ חוֹדֶשׁ תּמוּז, שְׁנַת תּשׁע"ט לְפָרֶט

קָטָן

לְכַבּוֹד מֵיַיִן טַיִיעֶרֶר ... גֵּרוּ יֵאִיר.

אִיף הָאב עֶרְהַאָלְטֵן זַיִן גְּנֻבָה פֿאַר די יִשִּׁיבָה, יִישׁר כַּח.

אַז זַיִן ווִיב ווִיל נִישׁט שִׁיקֵן די קִינְדֶער בֵּי אונז אין מוֹסֶד זְאָלְסְטוּ זיך נִישׁט קִרִיגֵן

מִיט אִיר ווִייל נְאָכְדֶעם וועסְטוּ גֵאָרְנִישׁט הָאָבֵן.

דו קענסט פֿרובירן צו רעדן שײן מיט איר וכו', אויב זי וועט מסכים זיין דעמאלט

וועסטו זיי אריינשיקן אין בֶּרֶסְלֵב, אָבֶער אַז זי איז שטאַרק מיט איר וועג וכו' און זי וויל

נישט הערן פון שיקן די קינדער ביי אונז זאלסטו נישט ברענגען די קינדער מיט געוואלד.

מָען קען נישט באצווינגען א ווייב, דאס איז נישט דער וועג פון רביין, דאס לערנט

מָען אין אַנדערע מקומות השם ישמרינו, דער רבי האט אונז געלערנט מיר זאלן מַכְבֵּד

זיין די ווייב (עיני שיחות הר"ן, סימן רסד).

זע צו שרייבן יעדן טאג וכו'; אַז דער אַייבֶערשטער האט דיר מִזְכָּה געווען מיט

אַזאַ טאַלאַנט, דו ביסט אַ שרייבער זאלסטו דאס נוצן בקדושה, פארשפרייטן די אמונה

און יצוות פון רביין פארן המון עם.

דער אַייבֶערשטער זאל העלפֿן זאלסטו האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~

אַלע וואס קריגן אויף בֶּרֶסְלֵב האבן נישט קיין אנונג וואס בֶּרֶסְלֵב איז.

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד' פְּרִשְׁת קַרְח, א' דְּרָאשׁ חוֹדֶשׁ תּמוּז, שְׁנַת תּשׁע"ט לְפָרֶט

קָטָן

... תּחִי'.

אִיף הָאב עֶרְהַאָלְטֵן אַייעֶר בֶּרִיוּ.

אִיף הָאב גֶערעדט מיט אַייעֶרע עֶלְטֶערן און זיי אַנגעטראָגן אַ וואוילער בַּחוּר פון

יִשִּׁיבָה. עס איז נישט גרינג פאר זיי צו טון אַ שידוך מיט אַ בַּחוּר פון די בֶּרֶסְלֵבֶער יִשִּׁיבָה

ווִייל לִידֶער לִידֶער רעדט מָען אויף אונז לְשׁוֹן הֶרַע און מָען איז מוֹצִיא שֵׁם רַע, ווִייל

דער ס"מ האט זייער פיינט דעם רביין, ער האט מורא פון רביין ווִייל ווי נאר אַ מענטש

ווערט מקורב צום הייליגן רביין רייסט ער זיך ארויס פונעם ס"מ.

וויסן זאלט איר אז די אלע וואס קריגן אויף ברסלב האבן נישט קיין אנונג וואס ברסלב איז, זיי ווייסן נישט וואס זיי ווייסן נישט. אזוי אויף די אלע וואס רעדן אויף די ברסלבער ישיבה ווייסן נישט וואס טוט זיך באמת אינעווייניג, ווען זיי וואלטן געוויסט וואס ברסלב איז און וואס מען לערנט אין ישיבה וואלטן זיי נישט געקריגט, אדרבה, זיי וואלטן ווען אויף געקומען נעמען חיזוק פון רבי'ן.

דער הייליגער רבי האט געזאגט (שיחות הר"ן, סימן קפ"ב): "עלי אין חולקים כלל, רק הם חולקים על מי שעשה כן כמו שבודים החולקים עליו, ועל איש כזה בודאי ראוי לחלק", אויף מיר קריגט מען נישט, מען קריגט אויף אזא איינעם וואס האט געטון דאס וואס זיי זאגן אויף מיר אז איך האב עס געטון און אויף אזא איינעם דארף מען טאקע קריגן.

זייטס נישט באזארגט און געבט זיך איבער צום אייבערשטן, נעמטס אריין אין קאפ אז א שידוך ליגט נאר אין דעם אייבערשטן הענט. אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (בראשית רבה סח, ג): מיר געפונען סיי אין די תורה און נביאים און אין כתובים אז א שידוך האט נאר מיטן אייבערשטן, אין די תורה ווערט געברענגט (בראשית כד, ג) וואס לבן און בתואל האבן געזאגט פאר אליעזר ווען ער האט געוואלט נעמען רבקה פאר יצחק אבינו, "מה יצא הדבר", מיר זענען מודה אז דער שידוך איז פונעם אייבערשטן, אין נביאים שטייט (שופטים יד, ד) אז שמשון הגבור האט גענומען א פרוי וואס זיינע עלטערן האבן נישט געוואלט, זאגט די תורה: "ואביו ואמו לא ידעו כי מה היא", זיינע עלטערן האבן נישט געוויסט אז דער שידוך קומט פונעם אייבערשטן, און אין כתובים שטייט (משלי יט, יד) שלמה המלך זאגט א הויז און א פארמעגן קען מען באקומען בירושה פון עלטערן, אבער: "ומה אשה משכלת", א שידוך קומט פונעם אייבערשטן, זעען מיר איבעראל אז א שידוך האט נאר מיטן באשעפער.

איינמאל אייערע עלטערן וועלן זען דעם בחור און שמועסן מיט אים וועלן אלע דמינות, קשיות און ספיקות אנוועק פאלן.

איך האף צום אייבערשטן אז בקרוב וועט איר שוין א פלה ווערן.

...

זיי ממשיך העלפן אויפצושטעלן דעם רבינ'ס מוסדות, וועסטו אויף געהאלפן ווערן.

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת קרח, א' רראש חודש תמוז, שנת תשע"ט לפרט

לְכַבֹּד מִיּוֹן טִייעֶרער לִיפֶער ... גֵרוֹ יֵאִיר.

אִיף הָאב עֶרְהאַלְטֵן דִיין גְּדָכָה פֿאַר דִי יְשִיבָה, יִישֵׁר כַּח.

דו וועסט נאך זען ווי שײן דו וועסט געהאלפן ווערן; נאך אביסל וועסטו זוכה זיין צו טרעפן א גוטע שידוך און זוכה זיין אויפצושטעלן ערליכע דורות. איך בעט פאר דיר יעדן איינציגסטן טאג דו זאלסט זוכה זיין צו טרעפן דיין שידוך.

שטארק זיך און זיי ווייטער ממשיך מיט די גרויסע מצוה וואס דו האסט זוכה געווען אז דו העלפסט מיר אויפשטעלן די הייליגע מוסדות.

אויב האט געזאגט (אויב ה, ז): "אָדָם לְעֵמֶל יוֹלֵד", יעדער איינער בִּזְהָה העולם מושטשעט זיך, זאגן חכמינו זכרונם לברכה (ברכות יז): "אֲשֶׁרִי מִי שֶׁעֲמְלוּ בְּתוֹרָה", וואויל איז דעם וואס לייגט אריין די מי און פלאג אין די תורה אדער אין בויען מוסדות וואו מען לערנט תורה, דאס וועט פלייבן פאר אים א זכות אויף די וועלט און אויף יענע וועלט.

קודם זאל אלעס זיין מסודר אין מיידל קעמפ, נאכדעם זאלסטו זארגן פאר די בחורים און אינגל קעמפ.

...

דאנק דעם אייבערשטן פאר דיין ערליכער מאן.

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת קרח, א' ר'אש חודש תמוז, שנת תשע"ט לפרט

קטז

לְכַבֹּד אוינזער טִייעֶרע ... תּחִי'.

אִיף הָאב עֶרְהאַלְטֵן דִי גְּדָכָה פֿאַר דִי יְשִיבָה, יִישֵׁר כַּח.

אִיף בֵּין נַעֲכָטֵן גַעווען אין מִיידֵל קַעמפּ וואו אִיף הָאב אַרײַנגעבליקט אין כולל, וויל אִיף דיר אַיבערגעבן א גֵרײס פון דִיין מאן גֵרוֹ יֵאִיר, עֶר לערנט זײער פֿלײסיג.

פֿאַר מיר איז דער כולל א מתנה פונעם אייבערשטן, מיר האבן יונגעלייט וואס לערנען מיט גרויס התמדה. די יונגעלייט זענען ערליך און ריין.

דאנק דעם אייבערשטן אויף דעם וואס דו האסט א מאן אן ערליכער איד וואס לערנט און דאוונט; נישט יעדער איז זוכה צו דעם. דארפסטו דאס מחשיב זיין, אים לויבן און מחזק זיין ער זאל ווייטער גיין אויף דעם וועג.

וואס די דארפסט זאלסטו פֿעטן דעם אייבערשטן, וועסטו זען גרויסע נסים.

...

ריכטיג אויסנוצן די צייט אין קאנטרי; אכטונג געבן אויף די צניעות אין שטוב.
בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת קרח, ב' דראש חודש תמוז, שנת תשע"ט לפקט

קטן

לכבוד ... גרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

נון אויס די צייט אין קאנטרי מיט תפילה והתבודדות; דער הייליגער רבי איז אמאל געגאנגען שפאצירן מיט זיין טאכטער שרה, אזוי שפאצירנדיג האט דער רבי איר געזאגט (שיחות הרה"ק, סימן קסא): "ווען דו וואלסט זוכה געווען צו הערן דאס געזאנג פון די גראז, ווי יעדע גראז זינגט און לויבט דעם אייבערשטן... ווי גוט און ווי איינגענעם איז צו הערן ווי זיי זינגען זייערע לידער"; מיר הערן טאקע נישט ווי די גראז זינגען צום אייבערשטן אבער מיר שפירן אז עס איז עפעס אנדערש ווען מיר געפונען זיך צווישן זיי, עס רעדט זיך מער צום אייבערשטן.

זע צו לערנען יעדן טאג לכל הפחות א בלאט גמרא; מוהרא"ש זכרונו לברכה פלעגט שטענדיג זאגן: "גמרא פארברענט די קלפות". מען זעט ווי דער ס"מ האט זייער מורא ווען א מענטש לערנט תורה, בפרט גמרא, ווייל דאס פארברענט אים אינגאנצן.

רעד צו דייע קינדער זיי זאלן גיין אנגעטון בצניעות; ווען זיי פֿרעגן דיר אויף א קלייד צי עס איז גוט אדער נישט מאף זיך נישט דעמאלט ווי א נאר וואס ווייסט נישט, ווייל שפעטער וועסטו נישט קענען צוריק דרייען דעם זייער. זאלסטו שטיין אויף דעם אז זיי זאלן נישט גיין אנגעטון מיט קליידער וואס מען זעט ארויס דעם גאנצן קערפער; עס איז אן עקל און א גרויל צו זען ווי היימישע ווייבלעך דרייען זיך ארום מיט קליידער אויסגעלייגט אויפ'ן לייב, ליידער זע איך אז ביי אונז אין קעמפ זענען דא וואס גייען אנגעטון זייער נישט שייין. האב נישט מורא צו זאגן פאר די קינדער ווי אזוי צו גיין אנגעטון; אז מען רעדט שייין, מען זאגט נאכאמאל און נאכאמאל שיינערהייט פועל'ט מען, ווידער אז מען זאגט נישט איז ביים סוף זייער ביטער.

איך זע אז איך האב נאך אסאך ארבעט ביי אונז אין די קהילה אין דעם ענגן פון צניעות.

איך בין זייער פארנומען אין די טעג, איך שפיר ממש ווי איך דארף דיינע תפילות
איך זאל האבן ווייטער די כוחות אנצוגיין מיט די הייליגע ארבעט, בעט פאר מיר.
א גוטן טאג און א גוטן חודש.

...

היט אויף דיין ווייב'ס געזונט און כוחות.

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת קרח, ב' דראש חודש תמוז, שנת תשע"ט לפקט

קטן

לכבוד ... נרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

וויסן זאלסטו אז מען קען יעדן איינעם אויסהיילן; אפילו ווען מען האט שוואכע
געווען קען מען יענעם העלפן. דער פראבלעם איז אז מען וויל נישט פאלגן וואס דער
קלוגער זאגט, אזוי ווי דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן טו): "כי עקר שגעון של כל המשגעים
הוא רק מחמת שהוא אינו מציית ושומע לדברי הבעלי שכל, כי המשגע - אם היה שומע
וציית לדברי אחרים שהם הבעלי שכל, בודאי לא היה משגע כלל", ווען דער משוגענער
וואלט ווען געפאלגט יעדע זאך וואס דער חכם זאגט אים וואלט מען נישט געזען אז ער
איז משוגע.

איך בעט דיר האב שכל און זיי נישט קיין אויבער חכם, לעת עתה טאר דיין ווייב
תחי' נישט האבן קיין קינדער. זאלסט היטן אויף איר מיט אלע דיינע כוחות זי זאל
בלייבן ביי די כוחות צו קענען זיין א מאמע און א ווייב וכו'; אז דו וועסט נישט היטן
אויף איר וועסטו איר אינגאנצן פארלירן.

דער אייבערשטער זאל העלפן דיין ווייב זאל האבן א גאנצע רפואה בתוך שאר
חולי ישראל.

...

